

— VOYAGE EN —
ROUMANIE

VOYAGE EN ROUMANIE

Călătorie în România

ELENA & BRUNO TARTARIN

CAROL POPP DE SZATHMARI

(1812-1887)

*As the new medium of capturing images,
photography was embraced by the Romanian Principalities
as soon as the invention was publicized in Paris
in the summer of 1839. Journals and magazines
in Bucharest and the country rushed to announce
the birth of the new invention
and even provided details of the photographic process
and materials to be used.*

Therefore, it wouldn't take long before the new invention moved from curiosity to practice, especially among some painters of that time. This is also the case of one of the most prominent painters in Romania, Carol Popp de Szathmari (Cluj 11 January 1812 - 3 June 1887 Bucharest).

An accomplished landscape and portrait painter, Szathmari, a noble of Transylvanian origin, became the most outstanding 19th century photographer in Romania after taking up residence in Bucharest in 1842. Although it is not clear when exactly Szathmari began photographing, the first images attributed to him are two calotypes dated from 1848 that are signed by the author.

He made a name for himself as a photography pioneer and he became the first war photographer by documenting the start of the Crimean War (Russian-Ottoman War), when in April 1854 he filled a van with his cameras, glass plates and photographic chemicals

to go to the border of the Danube and document the battle between Russian and Turkish armies. British photographer Roger Fenton is sometimes wrongfully mentioned as the first war photographer, but he did not go to Crimea until 11 months later, in the spring of 1855.

These first battlefield photographs were executed using the wet collodion technique, which required a great amount of chemicals and materials on site, making it difficult to shoot images down in the war tranches, and kept it mostly behind front lines, focusing on military camps and troops. Soon thereafter, Carol Popp de Szathmari completed an album of 200 pictures just in time to be displayed at the "Exposition Universelle de Paris" during the summer of 1855. This set of photographs won him the Second Class Medal, and both Napoleon III and Queen Victoria accepted a private audience to Carol Popp de Szathmari. There,

he offered to each of them as a gift an album with these photos and copies, which were also given to Tsar Alexander II and Emperor Franz Joseph I.

From that time on, photography, painting and lithography were always closely connected in Szathmari's career.

In the period between the 1850s and 1880s his photographic studio had a great reputation in Bucharest and the whole country, making it the place where most nobles would go to take their own portraits, and as the official painter and photographer of the Romanian Court, Szathmari became the main public image preserver of the ruling personalities. However, he soon got attracted by folk types as well and produced a large series of pictures of peasants, postillions, street vendors and artisans, which are also showcased in this catalogue. He visited the fairs and the crowded streets of Bucharest and the whole country in search of picturesque places and types, and so, in 1863 Szathmari completed a large album showing folk types and Bucharest views entitled “*Souvenir de la Roumanie*”. In 1869 he completed a large album called “*România*”, which contained landscapes and historical monuments. The plates were 29,5 x 35,8 cm large.

At the outbreak of the 1877 Oriental War he went back into the war zone by following Prince Carol I on the battlefield. He then took pictures of the Prince surrounded by his staff and foreign military attachés and the general headquarters. After the war, a great number of these pictures were showcased in the album “*Suvenir din Resbelul 1877-78*” (Souvenir of the War 1877-78).

In 1881, when Prince Carol I became the first king of Romania, Szathmari also took pictures at the coronation ceremonies, but the bad weather on that day made it impossible for him to get good images. Consequently, Szathmari made drawings after the faded photographs and completed an imposing chromolithographic album. That was his last major work, his legacy being one of an enduring interest.

Alongside the mentioned works, Szathmari also offered two different photography albums – in 1863 a photographic album to Princess Elena Cuza – and in 1866 an album with photographs of The Episcopal Church from Argeş Court, dedicated to Prince Carol I.

Szathmari was awarded medals for his works, which he afterwards printed on the back of his pictures, in a luxuriant composition and in 1863 he received the title of Ruling Prince's Court Painter and Photographer which he kept for the rest of his life. In 1864 he became member of the “Société Française de Photographie” in Paris and in 1870 became a member of the Vienna Photographic Society.

**CAROL POPP
DE SZATHMARI
(1812-1887)**

Noul mediu de captare al imaginilor, fotografia, a fost primit cu mare fast în Principatele Române de îndată ce invenția a fost publicată la Paris, în vara anului 1839. Presa din București și din țară a anunțat imediat apariția noii invenții oferind și detalii despre procesul fotografic și materialele utilizate. Prin urmare, nu va dura mult până când noua invenție va trece de la simplă curiozitate la practică, în special în rândul unor pictori de la acea vreme. Astfel, este și cazul unuia dintre cei mai importanți pictori din România, Carol Popp de Szathmari (Cluj 11 ianuarie 1812 - 3 iunie 1887 București).

Peisagist și portretist desăvârșit, Szathmari, un nobil de origine transilvăneană, a devenit cel mai remarcabil fotograf al secolului al XIX-lea din România după ce și-a stabilit reședința la București în 1842. Deși nu este clar când anume a început Szathmari să fotografieze, primele imagini ce i-au fost atribuite sunt două calotipuri dateate cu 1848 și semnate de autor.

Acesta și-a făcut un nume ca pionier al fotografiei și a fost primul fotograf de război documentând începutul războiului din Crimeea (războiul ruso-otoman), când în aprilie 1854 a umplut o trăsură cu aparate foto, plăci de sticlă și substanțe chimice fotografice pentru a se deplasa la granița Dunării și a documenta luptele dintre armatele ruse și turcești. O greșeală

destul de des întâlnită însă este atribuirea titlului de prim fotograf de război, fotografului britanic Roger Fenton, care a ajuns în Crimeea 11 luni mai târziu, în primăvara anului 1855.

În ceea ce privește primele fotografii de pe câmpul de luptă, acestea au fost executate în noua tehnică a colodiului umed, ce necesita o cantitate mare de substanțe chimice și materiale, făcând dificilă realizarea imaginilor în tranșele de război, dar mai ușoară în spatele liniilor frontului, unde acesta putea fotografia taberele și trupele militare. La scurt timp după aceea, Carol Popp de Szathmari a completat un album cu 200 de imagini ce au fost imediat expuse la Expoziția Universală de la Paris, în vara anului 1855. Setul de fotografii i-a adus acestuia Medalia de tip Clasa a II-a, iar atât Napoleon al III-lea cât și regina Victoria i-au acordat lui Carol Popp de Szathmari cate o audiență privată. Ambii au primit câte un album cu aceste fotografii, iar alte copii ale acestui album au fost de asemenea oferite către țarul Alexandru al II-lea și împăratului Franz Joseph I. Din acel moment, fotografia, pictura și litografia au fost întotdeauna strâns legate de cariera lui Szathmari.

În perioada dintre anii 1850 și 1880, atelierul său fotografic a câștigat o reputație mare în București și în toată țara, devenind locul unde majoritatea nobililor mergeau pentru a-și face portretul, iar ca

pictor și fotograf oficial al Curții României, Szathmari a devenit principalul păstrător al imaginii publice pentru clasa politica a vremii. Cu toate acestea, el a fost atras și de clasa muncitoare realizând o serie de imagini cu țărani, vizitii, vânzători ambulanți și artizani, ce pot fi admirate și în acest catalog. A vizitat des târgurile și străzile aglomerate ale Capitalei și țării în căutarea de subiecte și locuri pitorești, iar în 1863 Szathmari a finalizat un album ce prezintă această clasă muncitorească și vederi bucureștene intitulat “Souvenir de la Roumanie”. În 1869, Szathmari a finalizat un album fotografic intitulat “România”, care conținea peisaje și monumente istorice. Plăcile fotografice aveau dimensiunile de 29,5 x 35,8 cm.

La izbucnirea Războiului de Independență al României din 1877, a revenit în zona de război urmându-l pe Prințul Carol I pe câmpul de luptă. Acesta l-a fotografiat pe Carol I înconjurat de personalul său și de atașați militari străini, cartierul general, taberele militare și trupele care așteptau să fie revizuite. După război, o mare parte din aceste imagini au fost prezentate în albumul “Suvenir din Resbelul 1877-78”.

În 1881, când Principele Carol I a devenit primul rege al României, Szathmari a fost însărcinat să fotografieze ceremoniile de încoronare, dar vremea rea din acea zi i-a făcut imposibilă sarcina de a obține fotografii bune. În consecință, Szathmari a realizat desene după fotografiile nereușite și a completat un album cromolitografic impunător. Aceasta a fost ultima sa lucrare majoră, moștenirea sa fiind una de mare interes. Alături de lucrările amintite, Szathmari a mai dăruit în 1863 un album fotografic Principesei Elena Cuza, precum și albumul cu fotografii ale Bisericii Episcopale de la Curtea Argeșului, dedicat domnitorului Carol I, în 1866.

Szathmari a primit diferite medalii pentru lucrările realizate, pe care apoi le-a tipărit pe spatele fotografiilor sale într-o compoziție luxuriantă, iar în 1863 a primit titlul de pictor și fotograf al Curții Prințului domnitor, titlu pe care l-a păstrat pentru tot restul vieții. În 1864 a devenit membru al “Societății Franceze de Fotografie din Paris”, iar în 1870 a devenit membru al “Societății Fotografice din Viena”.

Young Gipsy Woman, Bucharest, 1860

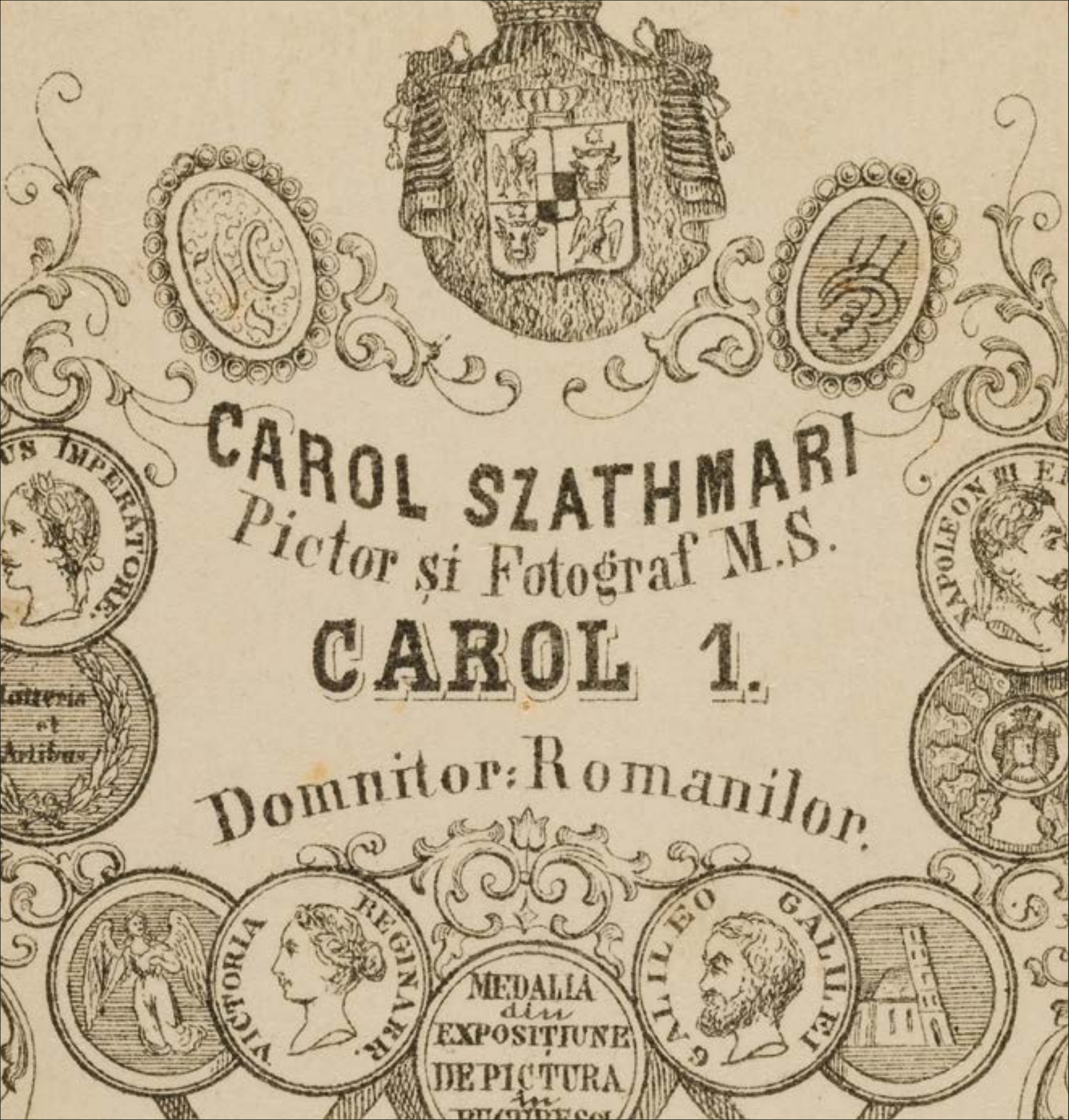
Young Romanian Lady in the National Folk Costume, Bucharest, 1860

Theatre actor Matei Millo in the role of Barbu Lăutarul, cca. 1860

Orthodox metropolitan Primat Nifon from the Cernica Monastery, cca. 1860

Unknown priest, Bucharest, cca. 1860

Young Romanian Lady in the National Folk Costume, Bucharest, 1860

Yogurt Dealer, Bucharest, 1860

Water Carrier, Bucharest, 1860

Serbian Milkwoman in Bucharest, 1860

Vinegar Dealer, Bucharest, 1860

Group of Gypsies, Bucharest, 1860

The Manuc's Inn, Bucharest, 1860

Cernica Monastery via the Road of Călărași, Bucharest, 1860

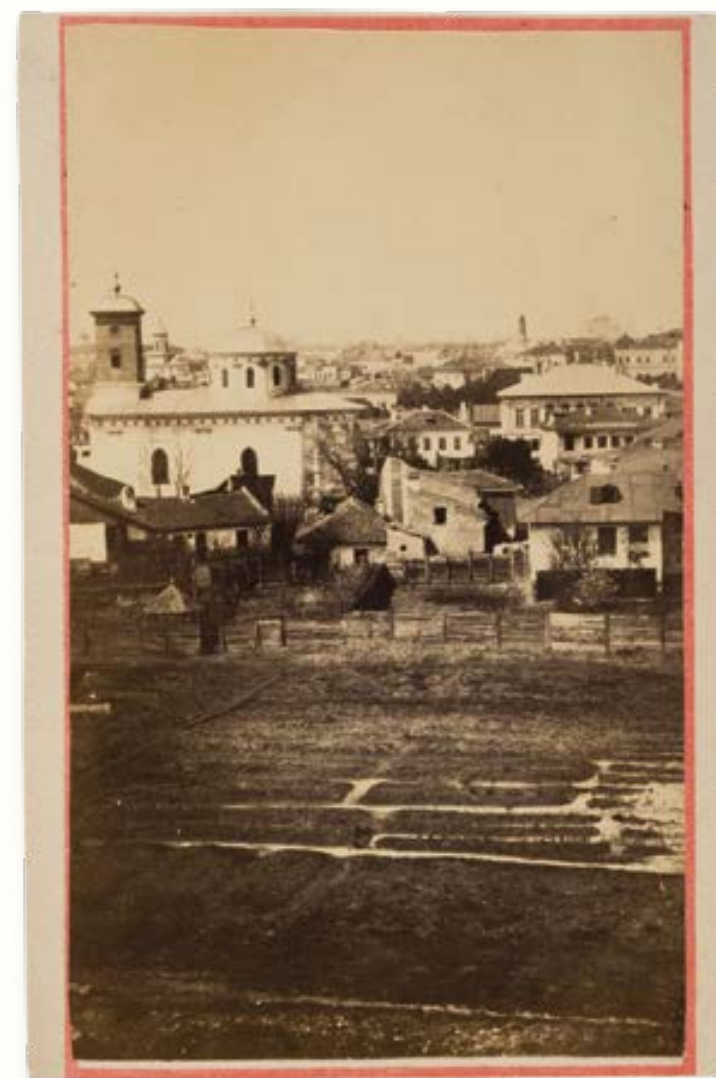

The Dîmbovita River. The Bridge from the Craiova Street, Bucharest, 1860

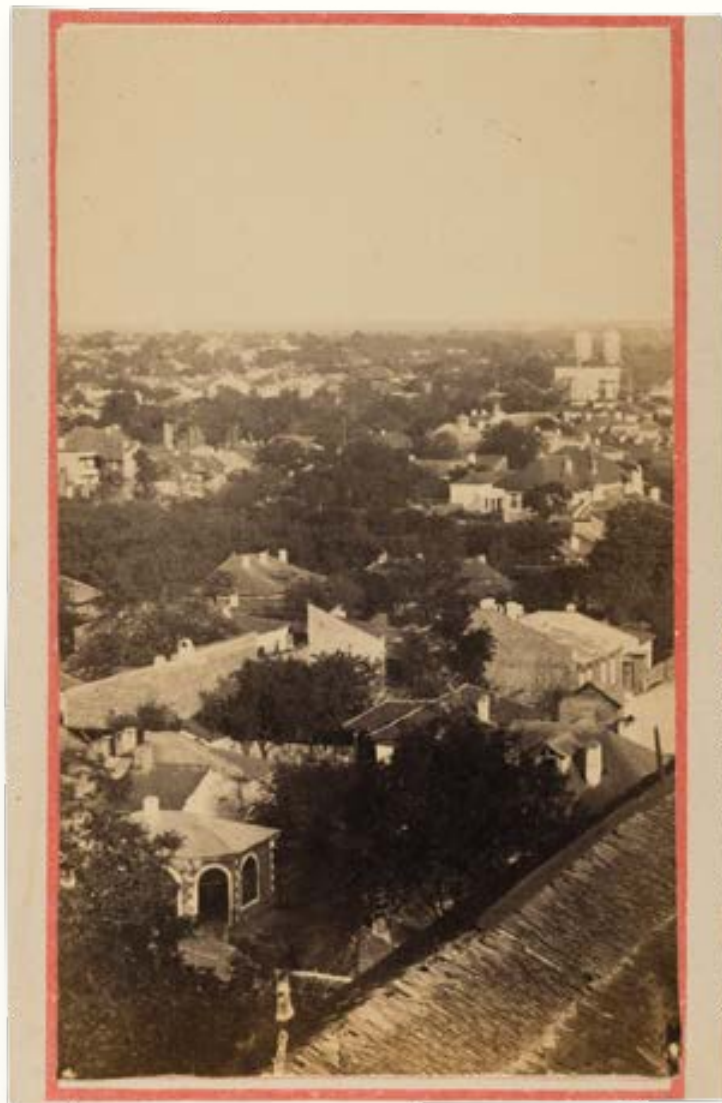

View from Metropolitan Hill towards Sf. Ecaterina Church, Sf. New Spiridon Church and Radu Vodă Monastery, Bucharest, 1860

St. Ilie Church, The Fire Tower, The Brancovenesc Palace, Bucharest, 1860

View from Metropolitan Hill, Bucharest, 1860

Stavropoleos Church, View from the Street, Bucharest, 1860

Stavropoleos Church. View from Constantin-Voda Square, Bucharest, 1860

Bucharest Vista: St. Dmitri Church, St. George Church, St. Mary Church, Brancovenesc Hospital, Bucharest 1860

Radu Vodă Monastery, Bucharest, 1860

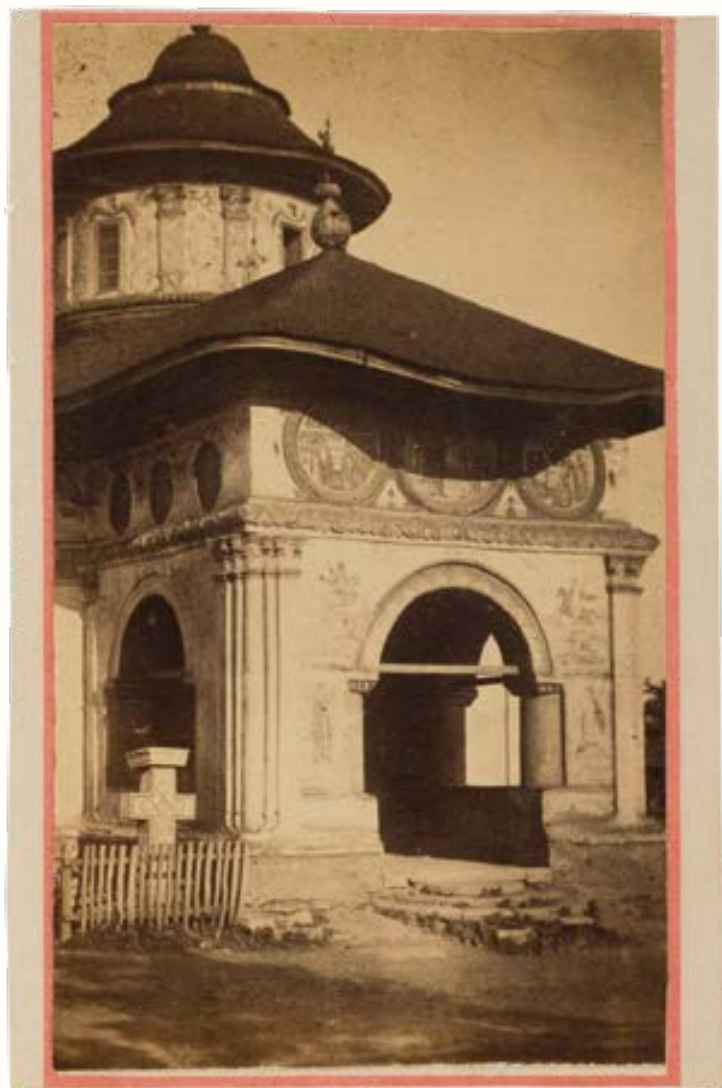

Stravropoleos Church. View from behind Constantin-Voda Square, Bucharest, 1860

Cernica Church. Inside View (The Nave), Bucharest, 1860

St. Trinity Church in Tabacu District, Bucharest, 1860

Houses and Church in Ceaus Radu Side, Bucharest, 1860

The Metropolitan Chapel in Bucharest. South-Eastern View, 1860

PHOTOGRAPHERS / FOTOGRAFII

M. B. (MORITZ BENEDICT) BAER (1811-1887), German photographer with American citizenship, settled in Bucharest in 1855 and opened a studio, called The American Photography. He was also an accomplished lithographer and had his own printing workshop. In 1873, after the issuing of the new army uniforms he published a large and elegant chromolithographic album, “The Romanian Army’s Album”, where he used photographic portraits for well-known military members. In late 1860 he also produced

an album of carte-de-visite Bucharest cityscapes. He was one of the most appreciated photographers in Bucharest whose studio was visited by the ruling prince Alexandru Ioan I and by members of all the leading families of the country. M. B. (Moritz Benedict) Baer (1811-1887), fotograf german cu cetățenie americană, s-a stabilit la București în 1855 unde a deschis un studio, numit Fotografia Americană. Asemenea a fost un litograf desăvârșit și deținea și propriul atelier de printat. În 1873, după eliberarea noilor uniforme ale armatei, a publicat un album cromolitografic foarte elegant, „Albumul Armatei Române“, pentru care a folosit portrete fotografice cu militari cunoscuți. La sfârșitul anului 1860, a produs un album de carte-de-visit cu peisajele urbane ale Bucureștiului.

A fost unul dintre cei mai apreciați fotografi din București al cărui studio a fost vizitat de domnitorul Alexandru Ioan I și de membrii tuturor familiilor de frunte ale țării.

HERMANN BÜCHNER (Altenburg 1821-1890 Sibiu) was a photographer active in Sibiu between 1860 and 1880. He was partner with Alois Ziegler between 1863 and 1866 and their studio was named Büchner & Ziegler. Hermann Büchner (Altenburg 1821-1890 Sibiu) a activat ca fotograf in Sibiu între 1860 și 1880. A fost partener cu Alois Ziegler între 1863 și 1866, iar atelierul lor a fost numit Büchner & Ziegler.

FRIEDRICH AUGUST ROBERT KRABS (Leipzig 1817-1884 Sibiu), photographer and lithographer moved to Sibiu as bookseller’s help in 1836. In 1854 he opened his lithographic studio and was mostly active

in the 1860s-1870s. He edited hand-colored carte-de-visite pictures with Saxon and Romanian folk types and costumes of that area. Friedrich August Robert Krabs (1817 Leipzig-1884 Sibiu), fotograf și litograf, s-a stabilit în 1836 la Sibiu în calitate de ajutor de librar. În 1854 își deschide atelierul litografic fiind foart activ mai ales în anii 1860-1870. A colorat manula fotografiii carte de vizită cu persoane și costume populare săsești și românești din acea zonă.

JULES MARIE, French painter and photographer active in Bucharest between 1863 and 1878. He embellished the back of his pictures with three medals he received at international competitions in Rennes (1859), London (1862) and Paris (1856, 1859, 1860). He introduced

himself as “peintre & photographe”. His studio was called Photographie Parisienne until 1872, later changing the studio name to Photographie Italienne. Jules Marie, pictor și fotograf francez activ în București între 1863 și 1878. Și-a înfrumusețat spatele fotografiilor cu trei medalii primite la concursurile internaționale de la Rennes (1859), Londra (1862) și Paris (1856, 1859, 1860). Se prezenta drept „peintre & photographe“. Atelierul său s-a numit Photographie Parisienne până în 1872, ulterior schimbând numele studioului în Photographie Italienne.

THEODOR GLATZ (Vienna 1818-1871 Sibiu), he began his career as a landscape painter in Slovakia and Budapest. His involvement with

photography began in 1850. Since 1860 he, along with his former student, Carl Koller, edited a very interesting carte-de-visite series with Transylvanian peasants. He became member of the Vienna Photographic Society in 1861. He is the author of the oldest panoramic view of Sibiu. His landscapes, cityscapes and folk types were displayed at the 1867 Exposition Universelle in Paris. Theodor Glatz (Viena 1818-1871 Sibiu), și-a început cariera ca pictor peisagist în Slovacia și Budapesta. Implicarea sa în fotografie a început în 1850. Din 1860, împreună cu fostul său elev, Carl Koller, a editat o foarte interesantă serie de carte-de-visit cu țărani din Transilvania. A devenit membru al Societății Fotografice din Viena în 1861. Este autorul celei mai vechi panorame a Sibiului. Paniramele sale,

fotografiile urbane precum și cele cu țărani au fost expuse la Expoziția Universală din 1867 de la Paris.

JOHANN NICKLAS (1832-1878) worked as a photographer in Sibiu between 1865 and 1878. Johann Nicklas (1832-1878) a activat ca fotograf in Sibiu între 1865 și 1878.

CARL KOLLER (Sibiu 1838-1889 Budapest). He studied at the Evangelical School in Sibiu where Theodor Glatz taught drawing. He began his cooperation with Theodor Glatz in 1860 and later was devoted entirely to photography, opening his own studio. He later opened branches in Cluj and Târgu Mureș. In 1874 he moved to Budapest where he became the fashionable photographer of the capital and in 1866, he became member in the Vienna Photographic Society and was also honored with the title of Court Photographer.

Carl Koller (Sibiu 1838-1889 Budapesta). A studiat la Școala Evanghelică din Sibiu unde Theodor Glatz preda cursul de desen. Și-a început colaborarea cu Theodor Glatz în 1860 după care s-a dedicat în întregime fotografiei și a deschis propriul studio. A deschis mai târziu filiale în Cluj și Târgu Mureș. În 1874 s-a mutat la Budapesta unde a devenit foarte popular ca fotograf, iar în 1866 a devenit membru al Societății Fotografice din Viena și a fost, de asemenea, onorat cu titlul de Fotograf de Curții Regale.

CALDERONI ÉS TÁRSA (Calderoni and his partner) was an optical company between the 1860s and 1900s owned by István Calderoni, who was later joined by Hopp Ferenc to create the well-known partnership. In addition to the production and distribution of optical instruments

and cameras, they introduced the production of school visual aids in Hungary. Calderoni és társa (Calderoni și partenerul său) era o companie de optică în perioada 1860-1900 deținută de István Calderoni, căruia i s-a alăturat mai târziu Hopp Ferenc pentru a forma cunoscutul parteneriat. Pe lângă producția și distribuția de instrumente optice și camere, în Ungaria a fost introdusă producția de dispozitive demonstrative școlare.

LEOPOLD ADLER (Prague 1848-1924 Brașov) was the son of a Jewish merchant. His three brothers, Moritz, Adolf and Alfred, were also photographers. He learnt photography in Prague. In 1868 he settled in Brașov and in 1875 opened his own studio where he worked until 1900. After the turn of the century, he retired and his studio was taken

over by his associate, Josef Schuller, Sr. In 1909, Adler returned to active life and worked two more years in his studio. Leopold Adler (Praga 1848-1924 Brașov) era fiul unui negustor evreu. Cei trei frați ai săi, Moritz, Adolf și Alfred, au fost și ei fotografi. A învățat fotografia la Praga. În 1868 s-a stabilit la Brașov, iar în 1875 și-a deschis propriul atelier unde a lucrat până în 1900. După trecerea secolului, s-a pensionat, iar atelierul său a fost preluat de asociatul său, Josef Schuller, Sr. În 1909, Adler s-a întors la viață activă și a mai lucrat doi ani în atelierul său.

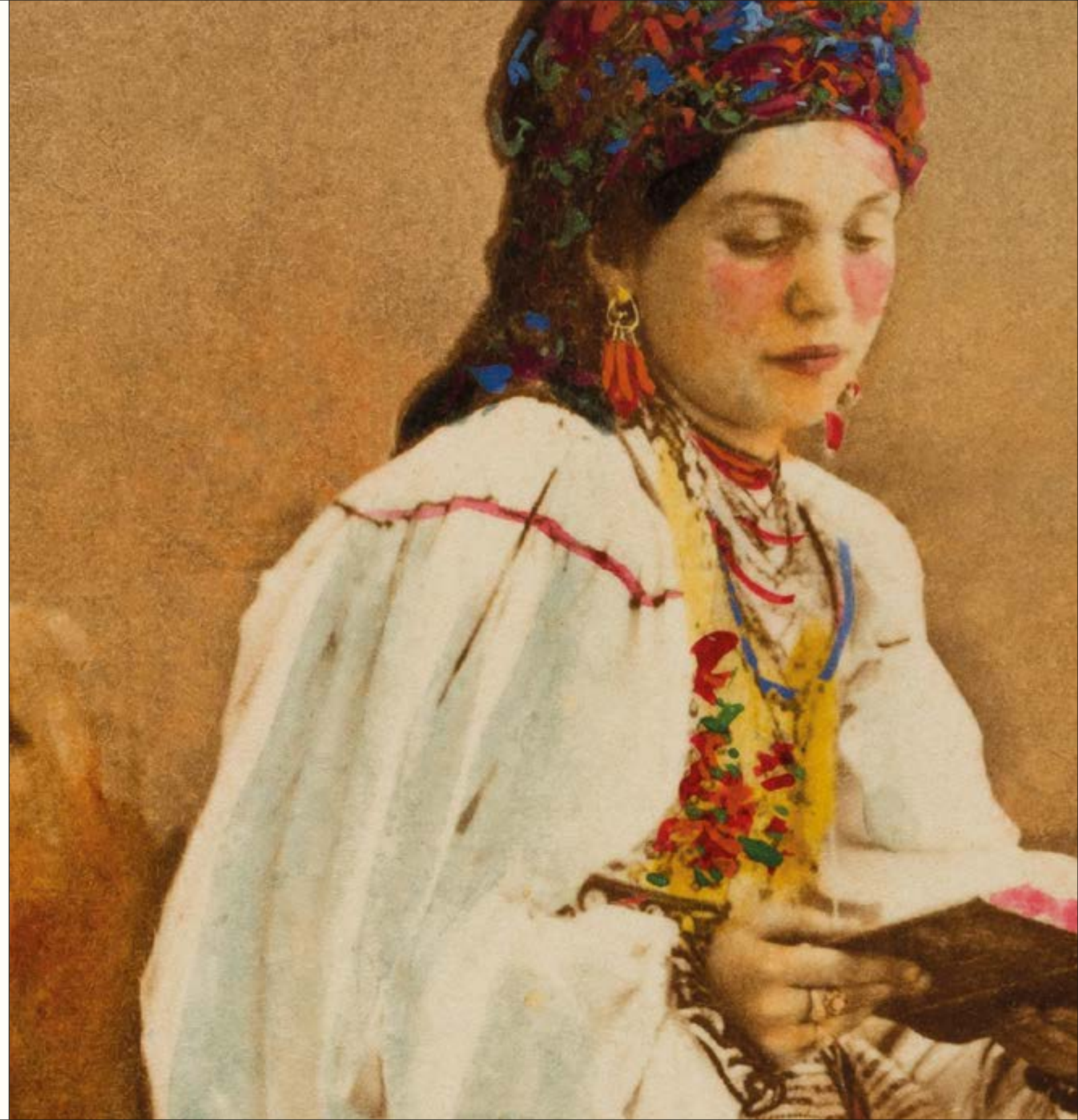

Peon diadema

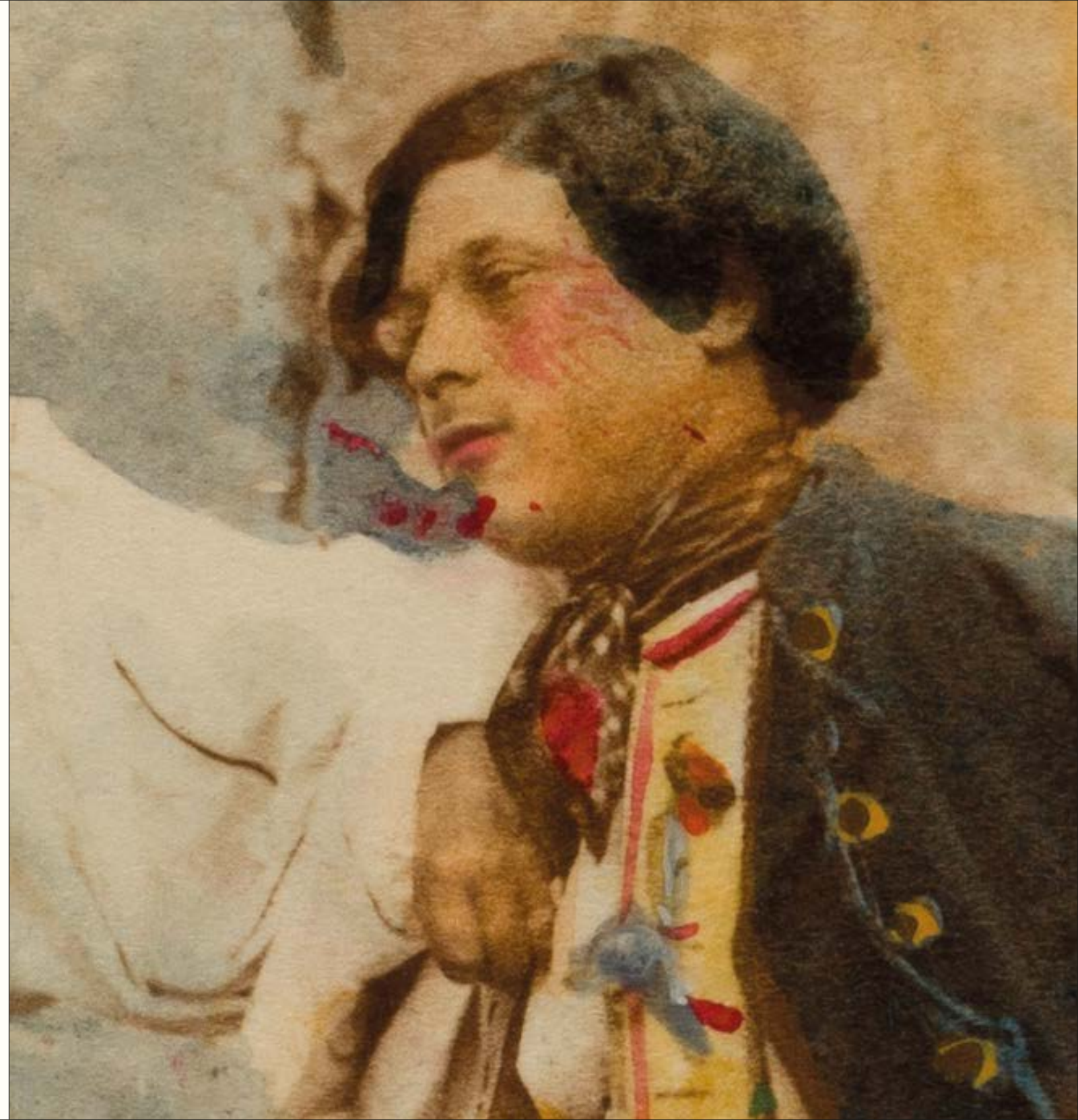

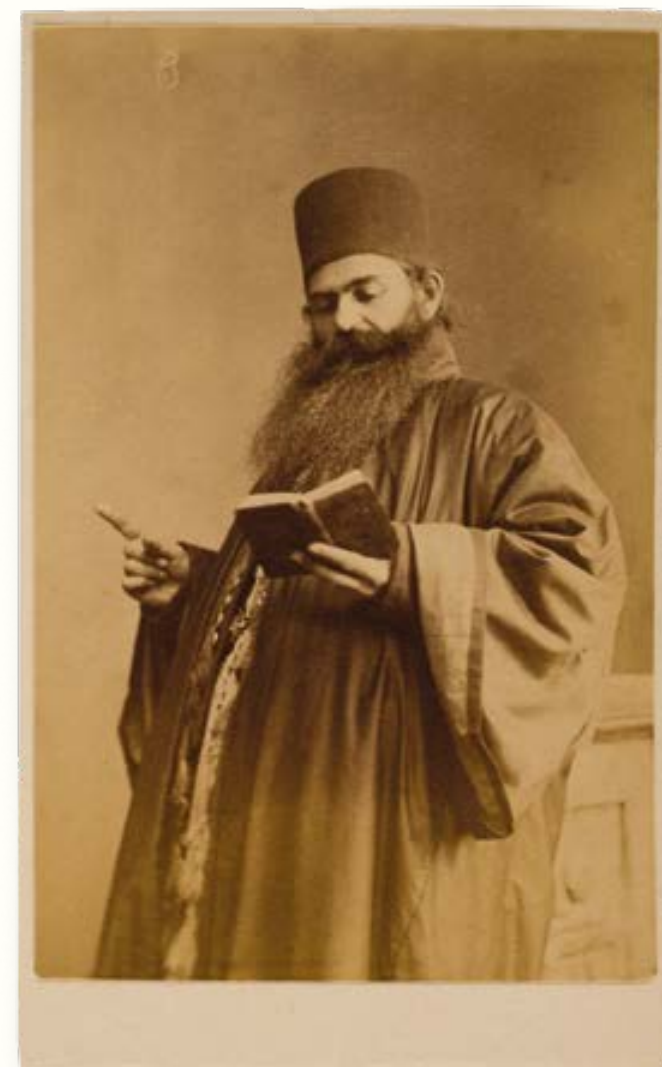

CHARLES SZATHMARI
(Cluj, 11 January 1812 - 3 June 1887, Bucharest)

*Siebenbürger
Malacke.*
I

*Wasser zu der
Kaiserin Kommande
30c*

Domus

Elena & Bruno Tartarin
tartarin.photo@gmail.com
60 rue du Mad, 54530 Arnaville
+33 6 09 75 86 57

